

Panorama knih**Pedagogická praxe
v pregraduální přípravě
učitelů***

Sborník s názvem *Pedagogická praxe v pregraduální přípravě učitelů* je hmatatelným výstupem stejnojmenné mezinárodní konference, která proběhla v únoru 2004 na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Konference byla uspořádána v rámci řešení projektu „Intervence do procesu rozvíjení pedagogických dovedností studentů učitelství v průběhu jejich praxe na kulturní škole“ (GAČR 406/03/1349). Navazuje na konferenci z roku 2002 o úloze cvičného učitele při profesionální přípravě budoucích učitelů. Cílem konference bylo přispět k objasnění významu, funkce a zejména možnosti pedagogické praxe v učitelském studiu. Ve sborníku nacházíme přirozeně rozdílné příspěvky.

Velká skupina autorů se věnuje popisu fungujících systémů pedagogických praxí v pregraduální fázi utváření učitelské osobnosti. Dá se říci, že se současnými modely praxe je spokojeno jen minimum autorů, a to zejména zahraničních. Jedná se převážně o příspěvky ze Slovenska a Rakouska. Autoři z brněnské Pedagogické fakulty referují ve sborníku o projektu probíhajícími na jejich pracovišti, který by měl pomoci řešit současné problémy.

Další skupina příspěvků se zabývá efektivitou studentských praxí a činiteli, které ovlivňují formování učitelské osobnosti studenta. Z textů vyplývá, že některé univerzity mají systém vlastních fakultních cvičných škol a množství externích spolupracovníků, kteří plní funkci cvičných učitelů a snaží se předávat studentům své praktické zkušenosti. Nároky na cvičného učitele jsou, podle příspěvků věnujících se tomuto fenoménu, zatím příliš vysoké ve srovnání s tím, co těmto odborníkům z praxe mohou fakulty nabídnout. Volá se po legislativním zakotvení pozice cvičného učitele a po možnosti lepšího finančního ohodnocení jejich práce.

Mezi celkovým počtem šestadvaceti příspěvků sborníku se objevují i ojedinělé návrhy na zlepšení systému praxí, zvýšení efektivity tohoto procesu a aplikaci metod, které mají působit jako zdroj informací pro studenta o průběhu jeho praktických výstupů. Jedná se o návrhy systémů praxí v průběhu studia i o využití např. videa nebo portfolia z praxe pro následné hodnocení studentova snažení.

Sborník uzavírají tři prezentace výzkumných projektů realizovaných v uplynulých letech, které se zabývají studentskými praxemi. Zkoumány byly potřeby studentů v oblasti praktické přípravy, činitelů působící na studenty učitelství v průběhu pregraduální i postgraduální praxe a spokojenost žáků s výkony praktikujících studentů. Všechny tyto výzkumné projekty mají posloužit jako podklady pro případné změny v systémech praxí na univerzitách v ČR.

Sborník se věnuje tématu, které je v dnešní době často diskutováno. Všichni se shodují, že pedagogická praxe je nutnou součástí studia učitelství. Rada autorů příspěvků prezentuje i představu o obsahu nového systému praxí. Bohužel většina autorů pouze popisuje, respektive kritizuje současný stav, empiricky založené texty však ve sborníku nepřevažují. Sborník předkládá množství materiálu k zamyšlení. Doufejme, že se v některých dalších podobně založených publikacích dočteme o příznivých výsledcích nových koncepcí pregraduální přípravy učitelů.

K. KORCOVÁ

* Brno, MU 2004, 194 stran.

**Stanislav Kadečka:
Zákon o místních
poplatcích a předpisy
související***

Je nepsaným publicistickým pravidlem, že článek bývá uvozen nějakou anekdotou vztahující se k následujícímu textu. Najít laskavý žert k problematice místních poplatků není jednoduché, protože však nechci o tuto „třešničku na dortu“ ochudit ani čte-

náře recenzí, zde je: *Přijde paní na obecní úřad, že by ráda zaplatila poplatek ze psa. Úřednice se jí ptá: Jméno? Paní odpoví: Alík.*

JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D., který působí jako vysokoškolský pedagog na Masarykově univerzitě v Brně (a to na Právnické a Ekonomicko-správní fakultě), mj. nositel ceny rektora MU za rok 2004, je v odborných kruzích znám především svou monografií *Právo obcí a krajů v ČR* (C. H. Beck, 2003) a jako spoluautor několika skript z oblasti správního práva, vydaných na naší univerzitě.

Nyní předkládá čtenáři publikaci, ve které se důkladným způsobem věnuje zejména problematice místních poplatků. Mám za to, že v záplavě nejrůznějších, tu více tu méně kvalitou oplývajících právnických publikací je třeba upozornit na kvalitní vydavatelský počín. Za zmínku stojí i to více, že má výrazný přesah mimo právní vědu a může být vítaným pomocníkem i pro nepravnickou veřejnost, a to především pro ekonomy působící v územní samosprávě. Netřeba připomínat, že místní poplatky – de facto jediný projev autentické daňové pravomoci místní samosprávy – tvoří společensky vysoce citlivou složku příjmů obecních rozpočtů.

Kadečkova publikace je rozdělena do pěti základních částí, které jsou dále rozčleněny na další subkapitoly, což napomáhá větší přehlednosti zmíněné publikace. Část prvou tvoří vlastní text zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Vzhledem ke skutečnosti, že zmíněný právní předpis byl od přijetí (prosinec 1990) již devětkrát novelizován, je aktuální a kompletní text zmíněného předpisu vítaným pomocníkem pro veřejnosprávní praxi. Část druhá – tvořící gros celé publikace – je vlastní komentář k zákonu o místních poplatcích. Jde o komentář velice podrobný a logicky konzistentní. Brněnský právní teoretik tu na 142 tiskových stranách pečlivě analyzuje každý paragraf zákona a uvádí jej do relevantních souvislostí. Zaujme např. výkladem o poplatcích ze psů, o místních poplatcích za užívání veřejného prostranství či analýzou poplatků z vyherních hracích přístrojů. S. Kadečka nestaví svůj komentář takřkajíc na vodě ale hojně pracuje s vydanou judika-

turou, a to především s judikaturou Ústavního soudu ČR. Své postřehy autor obohacuje informacemi čerpanými ze zahraničních právních úprav (oživujícím dojmem na recenzenta působí zejména odkazy na právní úpravy z pobaltských zemí, které jsou stejně jako ČR v postavení nových členů EU).

Část třetí tvoří seznam nálezů Ústavního soudu ČR ve věcech místních poplatků, část čtvrtou pak znění souvisejících právních předpisů (např. zákon o správě daní a poplatků či z. o obcích). Závěrečnou pátou část věnoval autor vzorům v této oblasti, např. vzor obecně závazné vyhlášky obce – místní poplatek ze vstupného (celkem 8 různých vzorů). Kniha obsahuje samozřejmě i věcný rejstřík napomáhající rychlému vyhledávání v publikaci.

Knihu lze s klidným svědomím doporučit všem právníkům obecních (městských) a krajských úřadů, ale i nepravnické veřejnosti, která má zájem o hlubší poznatky týkající se problematiky místních poplatků, nota bene některý z místních poplatků je povinen platit skoro každý z nás. Zejména nepravnickou veřejnost jistě potěší fakt, že kniha je psána srozumitelným a čtivým jazykem. Protože jsme v „akademickém“ periodiku, publikaci tímto vřele doporučuji nejen studentům naší brněnské právnické fakulty, ale všem posluchačům MU věnujícím se otázkám veřejné správy.

P. KOLMAN

* Praha, C. H. Beck, 2005, 427 stran.

Dějiny české hudební terminologie autorů Miloše Štědroně a Dušana Šlosara*

Teoretická práce významné autorské dvojice, muzikologa prof. PhDr. Miloše Štědroně, CSc., a lingvisty prof. PhDr. Dušana Šlosara, CSc., je určena všem zájemcům o muzikologii a lingvistiku, disciplíny, jež nacházejí mezioborové propojení explicitně v hudební lexikografii.